

τῆς κερκίρας Νικητοῦ Α. Μανόου

Η ΝΗΣΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑ

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΜΟΝΟΓΡΑΦΗ

ΥΠΟ

ΙΩΣΗΦ ΠΑΡΤΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΕΝ Τῷ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΕΙῳ ΤΗΣ
ΒΡΕΣΣΑΛΥΪΑΣ

ἔξελληνισθεῖσα

ὑπὸ

ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ ΒΕΤΙΑ

Ἰατροῦ

Ἐκδίδεται δαπάνῃ τοῦ Πετρινδαίου κληροδοτήματος

ΕΝ ΚΕΡΚΥΡΑ

Τυπογραφεῖον Ἰ. Νοχομεύλη

1892

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΗΘΟΥΡΙΟΥ

ΤΟΙΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΙΣ

Ἡ παρούσα μετάφρασις ἔσχεν ἰκανὰς περιπετείας μέχρι οὐ περιέλθῃ εἰς τὴν δημοσιότητα. Ἐκπονηθεῖσα παρὰ τοῦ νεαροῦ ἱατροῦ Περικλέους Βέγια, ἠγοράσθη πρὸς ἐκτύπωσιν παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Πετριδείου Κληροδοτήματος· ἐν τούτοις, τοῦ μεταφραστοῦ ἀποδημήσαντος εἰς Ἀλεξάνδρειαν καὶ ἔκει μετ' ὀλίγον ἀποδιώσαντος, ἡ δημοσίευσίς ἀνεστάλη, μέχρις οὐ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐγένετο ἑναρξίς αὐτῆς, ἐπιστατοῦντος τοῦ Ι. Ρωμανοῦ, γυμνασιάρχου. Ἀλλὰ καὶ τούτου κατὰ τὸν παρελθόντα Μάρτιον ἀποβιώσαντος, ἡ ἐπιστασία τῆς ἐκτυπώσεως τοῦ ὑπολειπομένου ἑνὸς τρίτου σχεδὸν τοῦ βλου βιβλίου ἀνετέθη τῷ καθηγητῇ Σπυρ. Παπαγεωργίῳ· οὕτω δὲ ἤχθη εἰς πέρας ἡ δημοσίευσίς τοῦ ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις ὠφελίμου, ἰδίως τοῖς Κερκυραίοις, βιβλίου. Πρέπει δὲ νὰ σημειωθῇ ἐνταῦθα ὅτι ἀμφότεροι οἱ ἐπιστατήσαντες εἰς τὴν ἐκτύπωσιν αὐτοῦ, ὁ, τε Ι. Ρωμανὸς καὶ Σ. Παπαγεωργίος, οὐδόλως μετέβαλον τὸ κείμενον τοῦ χειρογράφου μεταφραστοῦ Π. Βέγια, ἀλλ' ἀφήκαν τὰς τε λέξεις καὶ τὴν φρασεολογίαν ὡς εἶχον ἐν αὐτῷ.

Ἐν Κερκύρα 25 Αὐγούστου 1892

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

μένει κατὰ μέγιστον μέρος ἀκαλλιέργητος. Ἰδίᾳ δ' ἀκμαῖος τῆς μεγάλης κώμης Ἀγ. Μαθιάς θὰ ἠδύνατο — καὶ ἄνευ οἰασθήποτε βλάβης τοῦ ἐπὶ τοῦ ὄρους ἐκτεταμένου εἰ καὶ μεγάλως βλαβέντος δάσους — νὰ καταστήσῃ πολλῶ μᾶλλον προσοδοφόρα τὰ μεγάλα παρὰ τοὺς πρόποδας τῶν ὑψωμάτων ἐδάφη αὐτοῦ. Ἐν γένει αἱ κατὰ τὴν χώραν ταύτην κῶμαι ἔχουσιν ὄψιν ἤττον φιλόφρονα καὶ χονδροειδέστεραν τῶν πρὸς Β τοῦ ὄρους τῶν Ἀγ. Δέκα. Πλησιάζομεν καταφανῶς τὸ ἤττον εὐήμερον καὶ ἐκπεπολιτισμένον νοτιώτατον τῆς νήσου τμήμα.

Ἡ Λευκίμνη ἀρχεται ἀπὸ τῆς χθαμαλῆς χώρας τῆς λίμνης τῶν Κορισσίων. Κατὰ τὴν ἔρημον ταύτην χώραν, κατὰ τὴν Ν ὑπώρειαν τοῦ ὄρους Ἀγ. Μαθιάς ὑψοῦται χαμηλὸς λόφος, ἐφ' οὗ καλῶς διατηρεῖται ἡ ὀκτάγωνος ἐκ τειχῶν στεφάνη μεσαιωνικοῦ πύργου, τοῦ νῦν ἐντελῶς ἐγκαταλελειμμένου Γαρδικίου.

Παράδοσις, ἣς τὴν πηγὴν ἀγνοῶ, ἀποδίδει τὴν οἰκοδόμησιν τούτου τῷ αὐτῷ Δεσπότη τῆς Ἡπείρου, Μιχαὴλ τῷ Β', ὅστις λέγεται ἔτι ἔκτισε καὶ τὸ Ἀγγελόκαστρον.

Ὁ Βενζα μάτην προσεπάθησε ν' ἀνεύρῃ ἐπιγραφὰς ἢ ἄλλον ἐνδιαφέρον λείψανον ἐν τοῖς ἐρείπιοις τοῦ ἐκ τειχῶν δακτυλίου, ὅστις μὴ περιέχων ἄλλην οἰκοδομὴν ἐχρησίμευεν ὡς καταφύγιον τῶν χωρικῶν καὶ τῶν ποιμνίων αὐτῶν κατὰ τοὺς πολεμικοὺς χρόνους. Οἱ περίοικοι τῷ διηγῆθησαν ἀνοήτους μύθους περὶ βασιλίσσης, ἣτις δῆθεν εἶχεν ἐνταῦθα τὴν αὐλὴν αὐτῆς καὶ συχνάκις ἀμαξηλάτουσα μετέβαινεν εἰς τὴν τανῦν ἀφανισθεῖσαν κώμην Πρινίλα (πρὸς Ν. τῶν Βραγανιωτικῶν). Ἡ ἀμαξιτὸς ὁδὸς, ἣν ὑπεδείκνυον πρὸς ἐπικύρωσιν τῆς παραδόσεως αὐτῶν, ἦν ὄλιως φαντασιώδης, διότι κατὰ τὴν ὑπ' αὐτῶν ἀναφερομένην διεύθυνσιν οὐδὲ ἔχνος ἀρχαίας ὁδοῦ ὑπάρχει. Ὁ πύργος χαμηλώτατα κείμενος καὶ ἐντελῶς ὑπὸ τῆς πλησίον Ν κλιτύος τοῦ Ἀγ. Μαθιά δεσποζόμενος ἀπώλεσε πᾶσαν ἀξίαν ἅφ' ὅτου ἐγένετο χρῆσις πυροβόλων ὄπλων.

Τανῦν τὰ μὲν περίχωρα τῆς λίμνης τῶν Κορισσίων εἶνε ἀκατάκητα, ἡ δὲ ὀρεινὴ χώρα τῆς ἄνω Λευκίμνης περικλείει μό-

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Φιλολογικὴ προεισαγωγὴ

Α'. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΥΠΟ ΦΥΣΙΚΗΝ ΕΠΟΨΙΝ.

- I. Ἡ κατασκευὴ τῶν ὀρέων 25
 α. ἡ πρὸς Β. ὀρεινὴ χώρα. 28
 β. τὸ κεντρικὸν τῆς νήσου τμήμα. 124
 γ. ἡ πρὸς Ν. λοφώδης χώρα. 109
 Παράρτημα, Περὶ σεισμῶν. 122
 II. Τὸ κλίμα 80, 132.
 Παράρτημα. Περὶ ἐλωδῶν πυρετῶν. 156

Β'. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΥΠΟ ΙΣΤΟΡΙΚΗΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΝ ΕΠΟΨΙΝ.

- I. Ἡ τοποθεσία. 165
 II. Αἱ ἀκταί. 176
 III. Τὸ ἐσωτερικόν.
 α. Ὅδοι καὶ κῶμαι. 223
 β. Ἡ καλλιέργεια τοῦ ἐδάφους. 250
 IV. Περὶ τοῦ πληθυσμοῦ. 277

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΗΘΟΥΡΙΟΥ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΕΘΝΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΕΘΝΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Α1.Σ1.0075